

వికసిత్ భారత్ - జి రామ్ జి (VB-G RAM G) చట్టం, 2025

భారత ప్రభుత్వం గ్రామీణ ఉపాధి రంగంలో విప్లవాత్మక మార్పుల కోసం ఈ కొత్త చట్టాన్ని తీసుకువచ్చింది. ఇది పాత MGNREGA (ఉపాధి హామీ చట్టం), 2005 స్థానంలో అమలులోకి వస్తుంది.

1. ప్రధాన ముఖ్యాంశాలు (KEY HIGHLIGHTS)

- **అమలు తేదీ:** ఈ చట్టం **జూలై 1, 2026** నుండి దేశవ్యాప్తంగా అమలులోకి వస్తుంది.
- **పాత చట్టం రద్దు:** దీనితో MGNREGA చట్టం, 2005 రద్దవుతుంది.
- **పని దినాల పెంపు:** గ్రామీణ కుటుంబాలకు కల్పించే కనీస పని దినాలను **100 రోజుల నుండి 125 రోజులకు** పెంచారు.
- **నినాదం:** "రోజ్ గార్ భీ, సమాన్ భీ" (ఉపాధి మరియు గౌరవం).

2. విధులు మరియు ప్రాధాన్యతలు (SCOPE & PRIORITIES)

ఈ చట్టం కింద పనులను నాలుగు ప్రధాన ధీమాటిక్ ప్రాంతాలుగా విభజించారు:

1. **నీటి భద్రత (Water Security):** భూగర్భ జలాల రీఛార్జ్, జలాశయాల పునరుద్ధరణ, అడవుల పెంపకం.
2. **కోర్ రూరల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్:** గ్రామీణ రోడ్లు, అంగన్ వాడీ కేంద్రాలు, పారిశుధ్య వ్యవస్థలు, పునరుత్పాదక ఇంధన మౌలిక సదుపాయాలు.
3. **జీవనోపాధి మౌలిక సదుపాయాలు:** గ్రామీణ మార్కెట్లు, కోల్డ్ స్టోరేజ్, ఆహార సంస్కరణ యూనిట్లు, పశువుల పెంపు.
4. **వాతావరణ స్థితిస్థాపకత (Climate Resilience):** వరద నిర్వహణ, తుఫాను షెల్టర్లు, విపత్తు అనంతర పునరావాస పనులు.

3. సాంకేతికత మరియు పారదర్శకత (TECH-ENABLED GOVERNANCE)

- **హాజరు:** NMMS మరియు **ఫేస్ అథెంటికేషన్ (Face Authentication)** ద్వారా నమోదు.
- **చెల్లింపులు:** నేరుగా లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లోకి (DBT) వారానికి ఒకసారి లేదా గరిష్టంగా 15 రోజుల్లోపు.
- **నిఘా:** భూ-స్థల సాంకేతికత (GIS), PM గతి శక్తి మరియు డిజిటల్ మానిటరింగ్ వినియోగం.
- **సోషల్ ఆడిట్:** కమ్యూనిటీ భాగస్వామ్యంతో తప్పనిసరి సామాజిక తనిఖీ.

4. ఆర్థిక మరియు పరిపాలనా అంశాలు

- **బడ్జెట్:** 2026-27 ఆర్థిక సంవత్సరానికి కేంద్రం **₹95,692.31 కోట్లు** కేటాయించింది. మొత్తం అంచనా వ్యయం (రాష్ట్రాల వాటాతో కలిపి) ₹1.51 లక్షల కోట్లు దాటవచ్చు.
- **నిర్వహణ ఖర్చులు:** అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఖర్చులను 6% నుండి 9% కి పెంచారు (ఫీల్డ్ సిబ్బంది సామర్థ్యం పెంచడానికి).
- **నిరుద్యోగ భృతి (Unemployment Allowance):** దరఖాస్తు చేసిన నిర్ణీత సమయంలో పని కల్పించకపోతే, మొదటి 30 రోజులు వేతనంలో 1/4 వంతు, ఆ తర్వాత 1/2 వంతు భృతి చెల్లించాలి.

5. రైతులు - కూలీల సమతుల్యత (AGRICULTURAL BALANCE)

- వ్యవసాయ పనులు (నాట్లు, కోతలు) ఎక్కువగా ఉండే సమయంలో కూలీల కొరత రాకుండా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సంవత్సరానికి గరిష్ఠంగా 60 రోజుల పాటు ఉపాధి హామీ పనులను నిలిపివేసే (Pause Period) అధికారం కలిగి ఉంటాయి.

6. పని స్థలంలో సౌకర్యాలు

- తాగునీరు, నీడ, ప్రథమ చికిత్స కిట్లు తప్పనిసరి.
- 5 ఏళ్ల కంటే తక్కువ వయస్సున్న పిల్లలు ఐదుగురు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉంటే, వారి సంరక్షణ కోసం ఒక మహిళా కూలీని నియమిస్తారు (ఆమెకు కూడా వేతనం ఇస్తారు).

పరీక్షల కోసం ముఖ్యమైన పదాలు (Keywords for Exams):

- VB-NRIS:** వికసిత్ భారత్ నేషనల్ రూరల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ స్టాక్.
- VGPP:** వికసిత్ గ్రామ పంచాయితీ ప్లాన్స్ (దిగువ నుండి పైకి ప్రణాళికా రచన).
- Normative Allocation:** రాష్ట్రాలకు నిధుల కేటాయింపులో అనుసరించే ప్రామాణిక పద్ధతి.

SAIL కొత్త చైర్మన్ & మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ (CMD): డాక్టర్ ఎ.కె. పాండా

స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (SAIL) నూతన చైర్మన్ మరియు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గా **డాక్టర్ అశోక్ కుమార్ పాండా** 2026, మే 9వ తేదీన బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

ముఖ్యమైన విశేషాలు:

- పూర్వ అనుభవం:** ఈ పదవిని చేపట్టడానికి ముందు ఆయన SAIL లో **డైరెక్టర్ (ఫైనాన్స్)** గా పనిచేశారు. అలాగే అదనపు బాధ్యతగా డైరెక్టర్ (కమర్షియల్) గా కూడా వ్యవహరించారు.
- ప్రస్థానం:** ఆయన 1992లో మేనేజ్మెంట్ ట్రైని (ఔక్వికల్) గా SAIL లో తన ప్రయాణాన్ని ప్రారంభించారు. మూడు దశాబ్దాలకు పైగా సంస్థలో వివిధ విభాగాల్లో పనిచేసిన అనుభవం ఆయనకు ఉంది.
- విద్యాభ్యాసం:** ఆయన ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరింగ్ లో బి.ఇ. (B.E.) పూర్తి చేశారు.

భవిష్యత్తు లక్ష్యాలు (STRATEGIC PRIORITIES):

CMD గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన అనంతరం ఆయన ప్రకటించిన సంస్థ ప్రాధాన్యతలు:

- సామర్థ్య విస్తరణ:** SAIL ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని 35 MTPA (Million Tonnes Per Annum) కి పెంచడం.
- భద్రత:** అన్ని పని ప్రదేశాలలో భద్రతకు (Safety) అత్యున్నత ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం.
- ముడిసరుకు భద్రత:** దేశీయ మైనింగ్ ను పెంచడం మరియు విదేశీ మైనింగ్ ఆస్తులను అన్వేషించడం ద్వారా ముడిసరుకు కొరత లేకుండా చూడటం.
- మార్కెట్ విస్తరణ:** 'Value-added' ఉత్పత్తులపై దృష్టి సారించి బ్రాండ్ ఇమేజ్ ను పెంచడం.

పోటీ పరీక్షల కోసం SAIL గురించి సమాచారం (STATIC GK):

- **SAIL (Steel Authority of India Limited):** ఇది భారతదేశంలోని అతిపెద్ద ఉక్కు ఉత్పత్తి సంస్థ.
- **హోదా:** ఇది ఒక **మహారత్న (Maharatna)** కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ (CPSE).
- **మంత్రిత్వ శాఖ:** కేంద్ర ఉక్కు మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Steel) పరిధిలోకి వస్తుంది.
- **ప్రధాన కార్యాలయం:** న్యూ ఢిల్లీ.

పరీక్షా కోణంలో ప్రశ్న ఇలా ఉండవచ్చు:

"ఇటీవల ఫీల్డ్ అధారిత ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (SAIL) చైర్మన్ మరియు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గా ఎవరు నియమితులయ్యారు?"

సమాధానం: డాక్టర్ అశోక్ కుమార్ పాండా.

నేషనల్ టెక్నాలజీ డే 2026: ICMR స్వదేశీ వైద్య సాంకేతికతల బదిలీ

నేషనల్ టెక్నాలజీ డే (మే 11, 2026) సందర్భంగా న్యూ ఢిల్లీలోని BRIC-NII లో నిర్వహించిన 'విజ్ఞాన్-Tech' కార్యక్రమంలో ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ICMR) చురుగ్గా పాల్గొంది.

1. ప్రధాన ముఖ్యాంశాలు (KEY HIGHLIGHTS)

- **కార్యక్రమం:** 'విజ్ఞాన్-Tech' (14 సైంటిఫిక్ మంత్రిత్వ శాఖలు మరియు విభాగాల సమన్వయంతో నిర్వహించబడింది).
- **ముఖ్య అతిథి:** కేంద్ర మంత్రి డాక్టర్ జితేంద్ర సింగ్.
- **నినాదం:** మేక్ ఇన్ భారత్ మరియు వికసిత్ భారత్ లక్ష్యంగా స్వదేశీ పరిజ్ఞానాన్ని ప్రోత్సహించడం.

2. పరిశ్రమలకు బదిలీ చేయబడిన 3 కీలక సాంకేతికతలు

ICMR తన 'మెడికల్ ఇన్నోవేషన్స్ పేటెంట్ మిశ్ర' చొరవ కింద 3 కొత్త టెక్నాలజీలను ప్రైవేట్ కంపెనీలకు (Licensing) బదిలీ చేసింది:

సాంకేతికత (Technology)	అభివృద్ధి చేసిన సంస్థ	లైసెన్స్ పొందిన సంస్థ
PSP94 ELISA (ప్రోస్టేట్ క్యాన్సర్ బయాప్సీ నిర్ణయం కోసం)	ICMR-NIRWoH	Krishgen Labs Pvt. Ltd.
Factor VIII Inhibitor (రక్తం గడ్డకట్టే రుగ్మతల డయాగ్నోస్టిక్)	ICMR-NIRBID	Meril Life Sciences

సాంకేతికత (Technology)	అభివృద్ధి చేసిన సంస్థ	లైసెన్స్ పొందిన సంస్థ
Single-Tube RT-PCR (డెంగ్యూ, చికన్ గున్యా, జికా వైరస్ల గుర్తింపు)	ICMR-NIV	Vanguard Sciences Life

3. ప్రదర్శించబడిన ఇతర ముఖ్య స్వదేశీ సాంకేతికతలు

ఈ ప్రదర్శనలో ICMR ఆరు అత్యున్నత ప్రభావం గల ఆవిష్కరణలను ప్రదర్శించింది:

- **Covaxin:** (కోవిడ్ వ్యాక్సిన్)
- **COVID Kavach ELISA Kit:** (యాంటీబాడీ గుర్తింపు)
- **CRISPR-Cas TB Detection:** (క్షయ వ్యాధి నిర్ధారణ)
- **Nipah Point-of-Care Assay:** (నిపా వైరస్ నిర్ధారణ)
- **Diagnostic ELISA for Dengue:** (డెంగ్యూ గుర్తింపు)
- **Biolarvicide:** (దోమల నియంత్రణ కోసం)

4. ప్రాముఖ్యత (SIGNIFICANCE FOR EXAMS)

- **ఆత్మనిర్భర్ భారత్:** వైద్య పరికరాలు మరియు డయాగ్నోస్టిక్స్ రంగంలో దిగుమతులపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడం.
- **IPR మద్దతు:** ప్రభుత్వ నిధులతో జరిగిన పరిశోధనలకు మేధో సంపత్తి హక్కుల (Intellectual Property Rights) రక్షణ కల్పించి, వాటిని వాణిజ్యీకరించడం.
- **అంతర్-విభాగాల సమన్వయం:** 14 శాస్త్రీయ విభాగాలు కలిసి పనిచేసే 'Whole-of-Government' విధానాన్ని ఇది ప్రతిబింబిస్తుంది.

Static GK బిట్:

- **నేషనల్ టెక్నాలజీ డే:** ప్రతి సంవత్సరం **మే 11**న జరుపుకుంటారు (1998 పోబ్రాన్-II అణు పరీక్షల జ్ఞాపకార్థం).
- **ICMR DG:** డాక్టర్ రాజీవ్ బాల్ (ప్రస్తుత డైరెక్టర్ జనరల్).
- **ప్రధాన కార్యాలయం:** న్యూ ఢిల్లీ.

భారత కోస్ట్ గార్డ్: స్వదేశీ ఎయిర్ కుషన్ వెహికల్స్ (ACVS) నిర్మాణంలో ముందడుగు

మే 11, 2026న గోవాలోని రసాయం యార్డ్లో భారత కోస్ట్ గార్డ్ కోసం నిర్మిస్తున్న **4వ, 5వ మరియు 6వ ఎయిర్ కుషన్ వెహికల్స్ (ACVs) 'గిర్డర్ లేయింగ్' (Girder Laying) వేడుక** ఘనంగా జరిగింది.

1. ప్రాజెక్ట్ ముఖ్యాంశాలు (KEY HIGHLIGHTS)

- **తయారీ సంస్థ:** చౌగులే అండ్ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (Chowgule Shipyard), గోవా.
- **ఒప్పందం:** అక్టోబర్ 24, 2024న మొత్తం 6 ACVల నిర్మాణం కోసం ఒప్పందం కుదిరింది.
- **ఆత్మనిర్భర్ భారత్:** ఈ వాహనాల తయారీలో 50% స్వదేశీ పరిజ్ఞానాన్ని/వస్తువులను (Indigenous material) ఉపయోగిస్తున్నారు.
- **ప్రాముఖ్యత:** ఇవి భారతదేశంలో స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో రూపొందుతున్న మొట్టమొదటి ఎయిర్ కుషన్ వెహికల్స్ ప్రాజెక్టులలో ఒకటి.

2. ఎయిర్ కుషన్ వెహికల్స్ (ACVS) అంటే ఏమిటి?

వీటిని సామాన్య భాషలో 'హోవర్క్రాఫ్ట్' (Hovercrafts) అని పిలుస్తారు. ఇవి నీటి పైన మరియు నేల పైన (ముఖ్యంగా చిత్తడి నేలలలో) ప్రయాణించగలవు.

3. ACVల విధులు మరియు ఉపయోగాలు (OPERATIONAL ROLES)

- **కోస్టల్ పెట్రోలింగ్:** సముద్ర తీర ప్రాంతాల్లో హై-స్పీడ్ పెట్రోలింగ్ మరియు నిఘా (Reconnaissance).
- **మల్టీ-టెర్రెస్ట్ ఆపరేషన్స్:** లోతు తక్కువ ఉన్న నీటిలో (Shallow waters), చిత్తడి నేలల్లో (Marshy areas) మరియు లోతైన సముద్రంలో కూడా ఇవి పనిచేస్తాయి.
- **సెర్చ్ అండ్ రెస్క్యూ:** ప్రమాదంలో ఉన్న ఓడలు, పడవలను రక్షించడం మరియు సహాయక చర్యలు చేపట్టడం.
- **ఇంటర్సెప్షన్:** అక్రమ రవాణా లేదా చొరబాట్లను పగలు మరియు రాత్రి సమయాల్లో అడ్డుకోవడం.

4. పరీక్షల దృష్ట్యా ప్రాముఖ్యత (STRATEGIC SIGNIFICANCE)

- **రక్షణ రంగం:** భారత తీరప్రాంత రక్షణలో వ్యూహాత్మక చలనశీలత (Strategic Mobility) మరియు కార్యాచరణ సౌలభ్యాన్ని (Operational Flexibility) పెంచుతాయి.
- **మేక్ ఇన్ ఇండియా:** విదేశీ సాంకేతికతపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించి, స్వదేశీ రక్షణ ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని బలోపేతం చేయడం.

పోటీ పరీక్షల కోసం STATIC GK:

- **భారత కోస్ట్ గార్డ్ (ICG):**
 - స్థాపన: 1978 (కోస్ట్ గార్డ్ చట్టం ద్వారా).
 - మంత్రిత్వ శాఖ: రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Defence).
 - ధ్యేయం: వయం రక్షామః (మేము రక్షిస్తాము).
 - ప్రధాన కార్యాలయం: న్యూ ఢిల్లీ.
- **ఎయిర్ కుషన్ వెహికల్స్ ఒప్పందం జరిగిన సంవత్సరం:** 2024.
- **తయారీ కేంద్రం:** గోవా.

భారత్ - శ్రీలంక పార్లమెంటరీ సంబంధాలు & మహిళా సాధికారత

మే 11, 2026న శ్రీలంకకు చెందిన 'మహిళా పార్లమెంటేరియన్ల కాకస్' (Women Parliamentarians' Caucus) ప్రతినిధి బృందం లోక్ సభ స్పీకర్ శ్రీ ఓం బిర్లాను పార్లమెంట్ హౌస్ లో కలిసింది. ఈ బృందానికి శ్రీలంక మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సరోజ సావిత్రీ పాల్ రాజ్ నాయకత్వం వహించారు.

1. ద్వైపాక్షిక సంబంధాలు (BILATERAL TIES)

- **నాగరికత & సంస్కృతి:** భారత్ మరియు శ్రీలంక మధ్య శతాబ్దాల కాలం నాటి నాగరిక, సాంస్కృతిక మరియు ఆధ్యాత్మిక సంబంధాలు ఉన్నాయని, ముఖ్యంగా **బౌద్ధ వారసత్వం** రెండు దేశాలను ఏకం చేస్తోందని స్పీకర్ పేర్కొన్నారు.
- **పార్లమెంటరీ ఎక్స్ చేంజ్:** రెండు దేశాల పార్లమెంటు సభ్యుల మధ్య తరచుగా జరిగే చర్చలు ద్వైపాక్షిక సంబంధాలను మరింత బలోపేతం చేస్తున్నాయి.

2. మహిళా సాధికారత - భారత విధానం (WOMEN-LED DEVELOPMENT)

భారతదేశం మహిళా అభివృద్ధి విషయంలో కీలక పరివర్తన చెందిందని స్పీకర్ వివరించారు:

- **పరివర్తన:** "మహిళల అభివృద్ధి" (Women's Development) నుండి "**మహిళల నేతృత్వంలోని అభివృద్ధి**" (Women-led Development) కి భారత్ చేరుకుంది.
- **నారీ శక్తి వందన్ అధినియం:** నూతన పార్లమెంట్ భవనంలో ఆమోదించబడిన మొదటి చట్టం ఇదే. ఇది లోక్ సభ మరియు రాష్ట్ర శాసనసభలలో మహిళలకు 33% **రిజర్వేషన్లు** కల్పిస్తుంది.
- **స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లు:** అనేక భారతీయ రాష్ట్రాల్లో స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థల్లో (Panchayats & Urban bodies) మహిళలకు 50% **రిజర్వేషన్లు** ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం దేశవ్యాప్తంగా 1.4 మిలియన్ల కంటే ఎక్కువ మంది మహిళా ప్రతినిధులు ఎన్నికయ్యారు.

3. ఆర్థిక సాధికారత పథకాలు

మహిళల ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం భారత్ అమలు చేస్తున్న పథకాలను శ్రీలంక ప్రతినిధులకు వివరించారు:

- **Lakshpati Didi Scheme:** గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మహిళా పారిశ్రామికవేత్తలను ప్రోత్సహించడం దీని లక్ష్యం.
- **Self-Help Groups (SHGs):** స్వయం సహాయక బృందాల ద్వారా మహిళలు ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకుంటున్నారు.

4. శ్రీలంక స్పందన

- **కృతజ్ఞతలు:** కోవిడ్-19 సమయంలో మరియు **సైక్లోన్ దిత్వా (Cyclone Ditwa)** వంటి ప్రకృతి విపత్తుల సమయంలో భారత్ అందించిన సహాయానికి శ్రీలంక మంత్రి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.
- **అభ్యసన:** భారత డిజిటల్ వాణిజ్యం మరియు SHG మోడల్స్ నుండి తాము ఎంతో నేర్చుకున్నామని శ్రీలంక బృందం పేర్కొంది.

పోటీ పరీక్షల కోసం STATIC GK:

- **లోక్ సభ స్పీకర్:** శ్రీ ఓం బిర్లా (ప్రస్తుత స్పీకర్).
- **నారీ శక్తి వందన్ అధినియం:** ఇది 106వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం.

- **శ్రీలంక రాజధాని:** శ్రీ జయవర్ధనేపుర కోట్టే (పరిపాలన), కొలంబో (వాణిజ్యం).
- **శ్రీలంక కరెన్సీ:** శ్రీలంక రూపాయి.
- **ఇండో-శ్రీలంక వ్యాయామం:** మిత్ర శక్తి (Mitra Shakti - సైనిక వ్యాయామం), స్లిన్ ఎక్స్ (SLINEX - నావికా దళ వ్యాయామం).

Exam
Champs